

Sjøslaget i Troldfjorden (Artikkel i Verdens Gang - 17. mars 1890) Fra vor rejsende Medarbejder

S v o l v æ r , Mars

Den Kamp, der, som jeg tidligere telegrafisk har meddelt, forefaldt mellem et Notlag og Fiskerne i Troldfjorden, har vakt stor Opsigt heroppe, og Begivenheden er vistnok ogsaa enestaaende i sit Slags.

Den lille Fjord er bekjendt for sin vilde, storartede Natur, og noget troldaktig er der ogsaa ved den med de nøgne, sønderrevne Fjelde stigende næsten lodret op paa begge Sider. Indenfor der, hvor Noten staar, har efter Sigende bestandig ligget Is om Vinteren, og selvfølgelig har intet Fiske kunnet drives der, hvorimod man udenfor Isen har fisket rigtig godt enkelte Aar. Ogsaa i Vinter har der været drevet Fiske udenfor, og jo nærmere Isen man kunde sætte Redskaberne, jo større var Fangsten. Alt tydede saaledes paa, at Fjorden var fuld av Fisk. Ejerne af nogle Smaadampskibe i Svolveær tilbød da de ved Fjorden stationerede Fiskere at bryde op Isen for dem mod en Godtgjørelse af 1 krone pr Baad – dette svarer omtrent til 1 Torsk pr. mand – mer (enn) det vilde Fiskerne ikke gaa ind paa – de fleste af dem vilde ingenting give som Vederlag.

Imidlertid havde Ejerne av Dampskibene lejet en større Sildenot, og efter Konferanse med Opsynschefen stængte de over, tæt udenfor Iskanten. Nu aabnedes efter Opsynschefens Foranledning Underhandling med 15 Mand, der af endel Fiskere valgtes som deres Repræsentanter. Resultatet af Forhandlingerne blev som bekjendt en Overenskomst, hvorefter Notlaget skulde bryde Isen op mod at faa Halvdelen af det ved Garn eller Line opfiskede Kvantum.

Fejlen var, at kun et Faatal af Fiskerne havde været med paa at faa denne Ordning istand – Flertallet nægtede at respektere den.

Det Oprin, der forefaldt Onsdag Morgen, og hvorved Udsikten til enhver fredelig Ordning med en Gang brødes over, havde Karakteren af et formeligt Sjøslag. Over 500 Baade med en samlet besætning af omkring 3000 Mand stormede paa mod en Barrikade af Dampskibe og Notbaade, sammenkoblede med Kjættinger og tykke Trodser.

Der var et Mylder, et broget Liv, som man aldrig skal have set Magen til. Henover Rækkerne summede det med Trudlser og misfornøjede Udraab, Fiskerne rejste sig i Baaderne, svingede med Aarene og truede med Hænderne, knyttede Næver rakes i Vejret, og en enkelt Økse saaes at blinke over Hovederne.

De, der laa bagerst, opmuntrede de forreste.

- Klem paa! Kap Taugene, vi vil frem!

- Ja vil vil frem! – Og Hundreder af Baade, Side om Side, lagde Stevnerne mod Barrikaden. Kampen konsentrerede sig særlig om et Punkt, hvor der mellem to Dampskibe laa en Notbaad fastsurret. Folkene i Baaden kjæmpede imod længst muligt, men jagedes tilslut bort med Undtagelse af en ung Mand, der fremdeles i fortvilet Raseri slaar løs paa Angriberne.

Han har mistet sin Hovedbeklædning, og der øses og skvættes iskold Sjø nedover ham, til han endelig, gennemvaad og ilde tilredt, flygter ombord i et af Dampskibene.

Der tager han Sprøjteslangen og sender Vandstraalen nedover sine Fiender, der nu er ifærd med at fjerne Notbaaden og bane sig Vej.

Da ser man en Mand henne i Mylderet springe op, hoppe fra den ene Baad til den anden, entre Dampskibet og i vildt Raseri anfælde Sprøjteren. Slangen rives ifra denne, og Straalen vendes mod Skibets egne Folk. Andre kommer efter, og snart er Fiskerne Herrer oppe paa Dampskibets Dæk.

Slaget er foreløbig vundet, Notbaaden er fjernet og de første Fiskerbaade har smøget sig igjennem den trange Passage.

- Hurra! Kom bare efter Karer, alle som en. Klem paa.

- Klem paa skal være! Ro væi! Raabes der i Kor udenfor.

Notlagets Folk og Opsynsbetjentene søger at advare dem mod at fare fram paa denne voldelige Maade, men deres Raab overdøves af Larmen.

- Vi bryr os ikke om, hvad Storkarene siger, vi telegraferer til Stortinget, saa skal der bli Greje paa det. Havet er frit for alle, ingen har Lov til at bruge Not paa den Maaden!

- Ro væk!

Og ind stormer lidt efter lidt hele den mægtige Flaade under Skrig og triumferende Hurraraab fra Tusinder of Struber, og ombord i de fire Dampskibe staar de Overvundne som magtesløse Tilskuere overfor den rasende Mængde.

* * * *

Angaaende den juridiske Side ved Sagen er Meningerne meget delte. Alt synes at tale for, at Dampskibenes Ejere eller Notlaget burde kunne betinge sig en Godtgjørelse for at bryde Isen op og ved Notstænging hindre Fisken fra at gaa ud af Fjorden, og de synes saa meget mere uangribelige, som Opsynschefen fra først af har baade billiget og tilraadet Foretagendet. Men som sagt: det uheldige ved Tingen er, at kun nogle faa Fiskere var med paa Overenskomsten, der saaledes ikke blev bindende for den store Masse, og naar en Not blir staaende over en Vaag eller Fjord over 24 Timer i saa lang Afstand fra Bugten som her er Tilfældet, er enhver berettiget til at fiske indenfor – det vil da sige efter den gjældende Sildelovgivning, og den alene maa komme til Anvendelse her, da der er brugt Sildenot, mener omtrent samtlige, jeg har talt med om Sagen.

Under alle Omstændigheter er det en Fejl ved vor Fiskerilovgivning, at den ikke indeholder Bestemmelser om Torskefiskeri ved Not. Det er ikke første Gang, dette Redskab har været brugt under Lofotfisket. I en anden Fjord her i Nærheden blev for et Par Aar siden den samme Fangstmaade forsøgt i større Skala, og det ledede ogsaa den Gang til uhyggelige Forviklinger og Tvistigheder. Saavel Baadfiskernes som Notbrugernes Tarv kræver, at der snarest muligt gribes ind af den lovgivende Myndighed.